

REGION
KRONOBERG

Nyhetsbrev

Information från läkemedelskommittén och medicinska kommittén – sept 2021

Kontrollera! Rätta! Risk att någon gör som det står även om det står fel

En aktuell läkemedelsrelaterad avvikelse belyser några av riskerna med otydliga ordinationer. En patient återkom till sjukhuset för eftervård, och hade under vårdtiden på regionsjukhus haft smärtlindring med oxikodon via PCA-pump. Pumpen larmade och det konstaterades att kassetten var tom. Det fanns ej nya kassetter att tillgå, och istället för att blanda ny lösning av samma koncentration beslutades att byta till sprutpump (som avdelningen hade mindre erfarenhet av att använda) med motsvarande doser. Däremot behövs ordinationshandling avsedd för PCA-pump initialt istället för ordination i Cosmic. Efter tre dagar gjordes en ordination i Cosmic, men angav inte spädningen (därmed tio gånger för hög dos), och senare doseringsändringar gjordes i journalanteckningar istället för i läkemedelsmodulen. Efter ytterligare fem dagar, i samband med sprutbyte, noterade sjuksköterska den felaktiga ordinationen i Cosmic och tog kontakt med ansvarig läkare som ändrade i läkemedelsmodulen. Loggen tydde på att spädning gjorts åtminstone vid två byten av spruta, sannolikt vid alla tillfällen.

Sammanfattningsvis har det här förelegat en risk att någon vid något tillfälle skulle ha gjort i ordning en spruta som faktiskt innehållit den ordinerade koncentrationen, vilket skulle föranlett en påtaglig risk för överdosering av opiater med risk för påverkan på patientens vitala parametrar.

Det är viktigt att alla medarbetare vid tveksamheter och felaktigheter tar upp dessa direkt med ansvarig inom vårdteamet, för att kunna korrigerat felaktiga ordinationer i Cosmic. I gällande föreskrifter betonas att den som iordningställer ett läkemedel har ett ansvar att bedöma att ordinationen är rimlig. Risker finns alltid att någon faktiskt gör som det står och inte som man vet att det borde vara.

Vi vill också slå ett slag för utbildningen i ”säker läkemedelshantering” och i Cosmic läkemedelsmodul.

Medicininstruktioner

Hur använder jag min insulinpenna? Skulle jag skaka inhalatorn eller inte?

Denna typ av frågor och många fler kan man få svar på genom att titta på instruktionsfilmer på samlingsportalen medicininstruktioner.se. Det senaste året har många nya filmer tillkommit. Vissa instruktionsfilmer kan också nås via ”stöd för användning” på [FASS.se](https://fass.se). Använd gärna filmerna i dialogen med patienterna för ökad kvalitet i läkemedelsbehandlingen.

Nytt användarstöd för förskrivning av extempore- och licensläkemedel

Under sommaren har ett nytt användarstöd publicerats för att underlätta förskrivning av extempore- eller licensläkemedel i Cosmic: [Användarstöd extempore och licensläkemedel](#)

Mer information om dessa läkemedelsgrupper finns också på [Vårdgivarwebben](#) och där finns också [sidan med alla Cosmics olika användarstöd](#)

Vad är ATMP?

ATMP (advanced therapy medicinal products) benämns oftast som ”läkemedel för avancerad terapi” på svenska. Det handlar om cell- och genterapier samt modifierade vävnadstekniska produkter. Behandling med ATMP kan innebära en engångsbehandling med förväntan på en bestående effekt, en slags reparation. De kan i andra fall skapa möjligheter till långtidsöverlevnad där alla andra behandlingsmöjligheter är uttömda. Det kan också vara fråga om behandlingsmöjligheter för patienter med ärftliga sjukdomar där det i dag saknas effektiva behandlingsalternativ. Hittills har några få produkter godkänts i EU. Vill du få en kort introduktion till ”framtidens läkemedel” så ta gärna del av den 15 min långa webbutbildning som Läkemedelsakademien tagit fram: [Introduktion till avancerade terapier – ATMP - Läkemedelsakademien \(lakemedelsakademien.se\)](#)

Läkemedelsnotiser

Läkemedel som försvinner från marknaden

- **Deltison** (*prednison*) tablett 50 mg avregistreras från den svenska marknaden 1 september 2021. För det fåtal patienter där annan kortikosteroid inte bedöms vara ett fullgott alternativ finns det möjlighet att förskriva licenspreparat med prednison.
- **Tiotil** (*propylthiouracil*) tablett 50 mg avregistrerades 1 juli efter att ha varit restnoterat sedan januari 2018. [Läkemedelsverket](#)
- **Betnovat med chinfoform** (*betametason och kliokinol*) har slutat att tillverkas och kommer att avregistreras efter slutförsäljning. Inga direkt utbytbara alternativ finns tillgängliga.
- **Ery-Max** (*erytromycin*) enterokapslar 250 mg har utgått från den svenska marknaden eftersom de slutat tillverkas. Ery-Max granulat till oral suspension 100 mg/ml samt dospåse 200 mg påverkas inte av avregistreringen. Observera dock att det för närvarande råder en restsituation på Ery-Max oral suspension 100 mg/ml i förpackningsstorleken 50 ml, som beräknas pågå till mitten av december 2021. Tillverkaren meddelar att förpackningsstorlek 100 ml kommer att finnas tillgänglig under restnoteringsperioden.
- **Nozinan** (*levomepromazin*) 25 mg och 5 mg försvinner från den svenska marknaden. Styrkan 25 mg är redan slut hos leverantören, medan 5 mg finns tillgängligt i dagsläget. Tillgängligt generiskt utbyte är Levomepromazine Orion 25 mg, dock har tillverkaren på grund av den ökade efterfrågan meddelat att en bristsituation kan uppstå. Generika finns även i styrkan 100 mg. Levomepromazine Orion har inte tillstånd att dosdispenseras och dospatienter kommer därför att sättas över på recept med helförpackning, där en helförpackning kommer att expedieras med nästa dosleverans. Dosapoteket har påbörjat kontakt med förskrivare om åtgärd, men om förskrivare eller vårdenhet vill få hjälp med att identifiera vilka som är ordinerade Nozinan 25 mg går det bra att kontakta dosapoteket.

Läkemedel som är restnoterade

- **Soluvit** (*vattenlösliga vitaminer*) tillsats till parenteral nutrition. Tillgången till Soluvit kommer att vara begränsad under en längre period, preliminärt fram till våren 2022. Under restnoteringsperioden kommer registrerat läkemedel att prioriteras till patienter i öppenvården. För sjukhusens behov finns motsvarande licensläkemedel (österrikiskt Soluvit) tillgängligt, regionlicens är beviljad. Dock bör man vara medveten om att tillgången till Soluvit är begränsad och därför överväga om vitamintillsats alltid är nödvändig till alla patienter. Mallar för korttidsbehandling med parenteral nutrition utan Soluvit finns i Cosmic. [Se även info från Janusinfo \(Region Stockholm\)](#)
- **Primperan** (*metoklopramid*) samt även generika av **Metoklopramid** tabletter 10 mg är restnoterade. De beräknas finnas tillgängliga igen under senare delen av hösten 2021. Primperan injektion 5 mg/ml är tillgänglig. För alternativ till metoklopramid-tabletter hänvisas till [avsnittet om illamående i Rekommenderade Läkemedel 2021](#). Det är också möjligt att få fram utländska metoklopramid-tabletter på licens.
- **Bondil** (*alprostadil*) uretralstift 500mkg som används för behandling av erektil dysfunktion är restnoterat till mitten av oktober. Styrkan 1000 mkg är fortfarande tillgänglig i 10-pack.
- **Beviplex forte** tablett (*vitamin B1, B2, B6 (15 mg vardera) samt nikotinamid 125 mg*) är fortsatt restnoterat och förväntas åter tidigast i slutet av september. Restsituationen påverkar även dosapoteket. Något utbytbart alternativ till Beviplex forte finns inte tillgängligt på marknaden.
Beviplex comp tablett (*vitamin B1, B2, B6 (15 mg vardera), nikotinamid (60 mg), B12 (5µg), folsyra 200 µg och pantotensyra 30 mg*) är **åter tillgänglig**
Det är möjligt att förskriva extemporeberedningen **Tiamin APL** kapsel (*vitamin B1*) i styrkorna 50 mg, 150 mg, 200 mg, 300 mg och 500 mg. Använd gärna ordinationsmall "Hjälp – extempore e-förskrivning" under icke godkända läkemedel i Cosmic.
- **Champix** (*vareniklin*), medel vid tobaksavvänjning, är restnoterat på grund av indragning. Starta inte upp nya patienter i nuläget. Läs mer hos [Läkemedelsverket](#)
- **Qlaira** (*dienogest+estradiol*) kombinerat p-piller som även har indikationen rikliga menstruationsblödningar är restnoterat till maj 2022. Det finns inget motsvarande preparat tillgängligt.

- **Bactrim** (*sulfametoazol + trimetoprim*) 400 mg/80 mg tabletter är restnoterade till slutet av september. Bactrim Forte 800 mg/160 mg är tillgängligt och kan delas vid behov
- **Ceftibuten** (licensläkemedel). En långvarig brist på ceftibuten förväntas med start hösten 2021. Det används för behandling av febril uvi hos barn och gravida kvinnor men också till icke-gravida kvinnor och män vid resistens mot ciprofloxacin och trimetoprim-sulfametoazol. **Vid brist på ceftibuten kan preparatet ersättas av cefixim för oral behandling av febril UVI. Vid mer allvarliga infektioner bör initial intravenös behandling med t ex cefotaxim ges tills patienten har förbättrats.** Cefixim är en cefalosporin för oralt bruk som liksom ceftibuten endast finns tillgänglig på licens.
[Brist på ceftibuten rekommendation Strama och RAF](#)
- **Egazil** (*hyoscyamin*) depottabletter 0,2 mg är restnoterat med prognos att åter vara tillbaka tidigast januari 2022. Inget direkt utbytbar alternativ till Egazil finns tillgängligt. Det finns licenspreparat som kan förskrivas. Eftersom Egazil förskrivas på flera olika indikationer behöver förskrivare ta ställning till individuellt läkemedelsalternativ beroende på patient.

Läkemedel som åter är tillgängliga

- **Dolcontin** (*morfän*) depottabletter är numera tillgängligt igen i styrkorna 5, 10, 30 och 60 mg
- **Pyrvin** (*pyrrin*) 100 mg tabletter har under sommaren godkänts för behandling av springmask. Läkemedlet innehåller samma aktiva substans som tidigare välkända Vanquin som dock inte kunnat tillhandahållas på flera år. Pyrvin säljs receptfritt på apotek och ska enligt uppgift vara tillgängligt för beställning till apoteken. [Läkemedelsverket](#)
- **Beviplex comp** tablett (*vitamin B1, B2, B6 (15 mg vardera), nikotinamid (60 mg), B12 (5µg), folsyra 200 µg och pantotensyra 30 mg*) är åter tillgänglig på apoteken.
- **Kalcipos-D** (*kalcium+vitamin D*) tablett 500 mg/400 IE och **Kalcipos-D forte** tablett (500 mg/800 IE) är åter tillgängliga på apoteken.

Aktuellt läge för melatonin

Samtliga melatoninläkemedel som ingår i högkostnadsskyddet **subventioneras endast för sömnproblem hos barn och ungdomar 6 till 17 år med adhd** där andra åtgärder för att förbättra sömnen har varit otillräckliga. Det finns två tablettbehandlingar med melatonin med denna begränsade förmån i högkostnadsskyddet: Melatonin AGB och Mellozzan. Samma förmånsbegränsning gäller för de orala lösningarna Melatonin Unimedica Pharma, Melatonin Orifarm och Mellaras. De lagerberedningar som tidigare marknadsförts är på väg att avregistreras och får inte säljas efter den 14 september.

Mer information om melatoninläkemedel och läkemedelsförmån finns hos TLV – [frågor och svar om melatonin](#).

Läkemedelsbehandling av hjärtsvikt med nedsatt systolisk vänsterkammarmfunktion

Sveriges läkemedelskommittéer (LOK) har i samråd med NPO hjärt- och kärlsjukdomar tagit fram en rekommendation för läkemedelsbehandling av hjärtsvikt med nedsatt systolisk vänsterkammarmfunktion (HFrEF; heart failure with reduced ejection fraction). Rekommendationen kommer att tas med i arbetet med Region Kronobergs rekommenderade läkemedel inför 2022 men kan redan nu vara ett stöd vid val av läkemedelsgrupp vid hjärtsviktsbehandling. [Läkemedelsrekommendation HFrEF LOK och NPO](#)

Kommande utbildningar

Med tanke på rådande pandemi och gällande restriktioner är det fortsatt oklart vilka utbildningar (såväl omfattning som form) som kan erbjudas, men preliminärt planerar vi följande hösten 2021:

- **Stroke/TIA** den 15 september – **digital** halvdagsutbildning med samma program för- och eftermiddag. Anmälan via [länk](#) senast 9 september, se: [Inbjudan utbildning Stroke/TIA](#)
- **Diabetes typ 2** den 14 oktober – **digital** halvdagsutbildning med samma program för- och eftermiddag. Anmälan via [länk](#) senast 8 oktober. Inbjudan med program skickas ut i början av v 36.

Ny funktionsbrevlåda till Läkemedelskommittén

Läkemedelskommittén i Region Kronoberg kontaktas via e-postadress: lakemedelskommitten@kronoberg.se